

Iværksætterundersøgelsen 2017

Undersøgelse om iværksættervilkår i Danmark

Hovedkonklusioner fra dette års undersøgelse

- **Generel optimisme blandt iværksættere på trods af mere afdæmpede forventninger til fremtiden**

De danske iværksættere er optimistiske og tror på udvikling og øget vækst. Det er i sig selv positivt. Dog mere afdæmpet i deres forventninger end tidligere. Én af bremserne for optimismen blandt iværksætterne er udfordringerne med regler og bureaukrati.

- **Finansiering er stadig en stor udfordring for iværksætterne**

Det er stadig et problem for danske iværksættere at finde finansiering til deres iværksættervirksomheder. Bankerne er stadig den foretrukne finansieringskilde, men der er endnu ikke den store hjælp at hente fra bankerne, viser dette års undersøgelse.

- **Uafhængighed og frihed motiverer iværksættere**

Uafhængighed af andre og frihed til at tilrettelægge sit eget arbejde var de stærkeste drivkræfter for et flertal af Danmarks iværksættere, da de besluttede sig for at blive iværksættere. For de fleste er dette langt væsentligere i arbejdslivet end drømmen om den store økonomiske gevinst.

- **Mere og bedre undervisning i iværksætteri på uddannelserne**

Undervisning i iværksætteri bør i højere grad udbredes, og kvaliteten af samme skal højnes. Det er ikke nok bare at sætte iværksætteri på skoleskemaet, da dette års undersøgelse klart viser, at den nuværende undervisning ikke stimulerer unges valg af iværksætteri som levevej og iværksætterattitude. Der er i høj grad behov for og plads til forbedringer af iværksætterundervisningen, da langt størstedelen af de adspurgte iværksættere ikke vurderer effekten af deres uddannelse som hjælp og motivation til at blive iværksætter og drive selvstændig virksomhed.

Dansk Iværksætter Forening mener

Regeringen, Dansk Folkeparti og De Radikale har stemt for erhvervs- og iværksætterpakken. Indpakningen er flot, men med indholdet kan man komme i tvivl, om pakken var tiltænkt nogle andre, idet den rummer mest til investorerne.

Umiddelbart kommer hovedparten af landets iværksættere næppe til at mærke den store forandring i kølvandet på de konkrete initiativer i erhvervs- og iværksætterpakken. Men hensigten er god, og signalet "vi ved, I er derude" et vigtigt skridt i erkendelsen af, at iværksættere er motoren i en eksponentiel samfundsudvikling til at skabe ny velstand og udvikle vores velfærd. Derfor glædeligt og klogt, at erhvervsminister Brian Mikkelsen (K) har taget konsekvensen og gjort regeringens iværksætterpanel permanent. Det vækker anerkendelse i iværksætermiljøet.

Men på trods af den nye iværksætterpakke efterlyser fire ud af fem iværksættere alligevel større politisk fokus på vilkårene for iværksætteri. Det viser Dansk Iværksætter Forenings nye, store iværksætterundersøgelse. Selv om VLAk-regeringen utvivlsomt har opprioriteret iværksætteri og entreprenørskab, mangler der endnu kvantespring, hvis Danmark igen skal være en førende iværksætternation. Vilkaarene for iværksættere bliver relativt ringere i forhold til iværksættere i andre lande. Danmark rutsjer ned af de internationale ranglister over iværksætteri og entreprenørskab. Senest tog Danmark endnu en placering ned af listen på Global Entrepreneurship Index, og bekræfter igen, at Danmark de sidste ti år har taget den største målbare nedtur, som Global Entrepreneurship Index nogensinde har målt for en top 10-nation.

En kæmpe udfordring er, at det økonomisk ikke kan betale sig at være iværksætter i Danmark. Må jeg minde om, at 40 procent af alle selvstændige ifølge Danmarks Statistik tjener, som den bedste betalte gruppe af kontanthjælpsmodtagere. Her er der meget tilbage at ønske. Det er ganske vist stadig meget prestigefyldt at være iværksætter. Befolkningen respekterer og værdsætter iværksættere, men lysten til selv at tage springet er langt fra overvældende. Trods massiv positiv omtale af iværksætteri, er det stadig kun et fåtal af danskerne, der driver egen virksomhed. Lønmodtagerkulturen har stadig godt og grundigt fat i danskerne – og det forhold ændrer regeringens iværksætterpakke desværre ikke på.

Udsigten til usikre økonomiske forhold er den største barriere for at tage springet. Gør vi det alligevel, er det først og fremmest friheden og uafhængigheden af andre, der trækker. For de fleste iværksættere er friheden i arbejdslivet langt vigtigere end drømmen om den store exit. Men selv om man ikke drømmer om store guldrandede exits, så skal hverdagen trods alt også løbe rundt, og der skal være bedre muligheder for at tjene penge, vokse og skabe noget uden, at al tiden skal gå med administrative byrder, digitalt bøv, kontroller af alle slags og betalinger af skatter og afgifter. Her mangler regeringen for alvor at sætte ind.

En anden kæmpe udfordring er den manglende iværksætterkultur. Alt for få tager springet og skaber noget på egen hånd. I dag kommer lysten og inspirationen først og fremmest fra

rollemodeller samt familie og venner. Kun for ganske få procent har skoleundervisningen leveret den primære motivation. Det må og skal kunne gøres bedre.

Iværksætterier burde ganske enkelt være et fag på uddannelsesinstitutionerne. Det mener syv ud af ti iværksættere i Dansk Iværksætter Forenings iværksætterundersøgelse. Det kræver et opgør med systemet, der honorerer den fejlfri præstation inden for nøje definerede rammer. Der skal skabes respekt for initiativ og ansvar og ikke mindst lavpraktiske egenskaber som købmændskab og godt håndværk.

Peter Kofler

Bestyrelsesformand, Dansk Iværksætter Forening

Det er mere prestigefyldt at være iværksætter, men få tager springet

Vi ved, at iværksætteri er en af de stærkeste drivkræfter, når det gælder om at skabe økonomisk fremgang og nye arbejdspladser. Et velfungerende iværksættersamfund forudsætter, at iværksættere bliver respekteret, værdsat og at det at drive egen virksomhed har høj samfundsmæssig status. En følge af dette er, at flere i højere grad vil overveje og ligefrem vælge at blive iværksætter.

Danmark er desværre ikke på nuværende tidspunkt det velfungerende iværksættersamfund, som vi håber på, at vi en dag udvikler os til. Faktum er, at i Danmark stortrives myten om, at vi er et stærkt iværksættersamfund og et godt sted at starte virksomhed. Verdensbanken har netop kåret Danmark som det tredje bedste land at drive virksomhed i. Men et nærmere kig på tallene fra Verdensbanken viser dog, at Danmark hverken er i verdens top-10, top-20 eller top 30 i forhold til opstart af virksomhed. Danmark ligger kun på en 34. plads, når det kommer til vilkår for at starte en virksomhed og har faktisk taget en rutsjetur 10 pladser ned af Verdensbankens liste på et enkelt år.¹

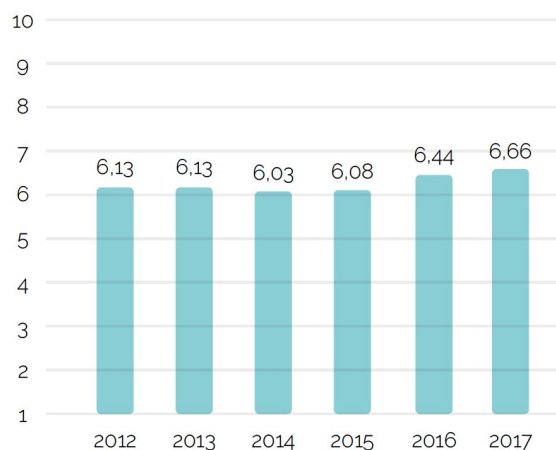
Et af de positive nedslag i dette års Iværksætteranalyse er, hvorledes synet er på iværksættere. Undersøgelsen viser, at det er blevet mere prestigefyldt at være iværksætter i Danmark. Det er positivt, at det er respekteret og værdsat, men på trods heraf er kun godt fem procent af befolkningen mellem 18 og 64 år enten i gang eller driver allerede en nystartet virksomhed.

1

http://www.doingbusiness.org/reports/global-reports/~/_media/WBG/DoingBusiness/documents/profiles/country/DNK.pdf

Spørgsmål:

På en skala fra 1-10, hvor 10 er meget prestigefyldt og 1 er ikke prestigefyldt, bedes du angive, i hvor høj grad, du mener, det er prestigefyldt at være iværksætter?

Kilde: Iværksætterundersøgelsen diverse årgange. 660 personer har besvaret spørgsmålet.

Sammenligner man Danmark med EU-15 indtager Danmark en beskedne 10. plads. Kun syv procent af danskerne har intentioner om at starte som iværksætter, hvilket er under niveauet i samtlige af landene i EU-15. Det til trods for, at tre ud af fem danskere faktisk ser gode muligheder for at starte som iværksætter i det område, hvor de bor. Og mere end hver tredje vurderer, at de har de fornødne evner og viden til at starte som iværksætter.

Desværre står vi derfor stadig med det paradoks, som er særligt for den danske iværksætterkultur. På den ene side tillægger vi det stor værdi at være iværksætter. Iværksættere er respekteret og værdsatte. Men på den anden side ønsker kun ganske få at blive iværksættere. Den herskende mentalitet er, at det er godt og attraktivt at være iværksættere, bare ikke for en selv. Der er mere end nogensinde før brug for handling, hvis Danmark skal være en førende iværksætternation. Der er behov for et opgør med vores lønmodtagerkultur, så flere får lyst og mod til at starte deres egen virksomhed.

Status på iværksætteri i Danmark vs EU-15

Danskernes opfattelse vedr. iværksætteri	Værdi, procent	Dk placering blandt EU-15*
Selvopfattelse af muligheder for iværksætteri	60%	2
Selvopfattelse af evner til at starte som iværksætter	35%	5
Høj status for vellykket iværksættervirksomhed	75%	6
Aktivitet i den indledende iværksætterfase	5,5%	9
Iværksætteraktivitet	5,1%	10
Frygt for fiasko som iværksætter	41%	11
Iværksætter som et attraktivt karrierevalg	47%	12
Intentioner om at starte som iværksætter	7%	15

*EU-15 omfatter: Danmark, Belgien, Frankrig, Tyskland, Grækenland, Irland, Italien, Luxemburg, Holland, Portugal, Spanien, UK, Østrig, Finland og Sverige.

Kilde: GEM Global Entrepreneurship Monitor 2013 og 2015/16 og OECD - Entrepreneurship at a glance 2015

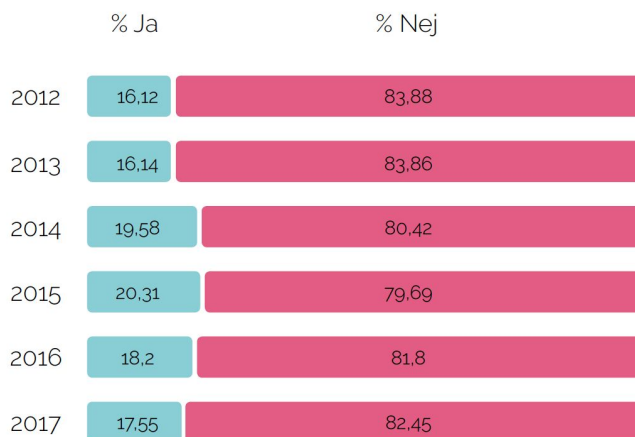
Iværksættere efterlyser øget politisk fokus

For at ændre på den herskende lønmodtagerkultur i Danmark kan én af løsningerne være øget politisk fokus og opmærksomhed på iværksætteri samt vilkårene for danske iværksættere. Det er tydeligt i dette års iværksætteranalyse, at danske iværksættere ikke føler, at landets politikere har tilstrækkeligt fokus på vilkårene for danske iværksættere.

På trods af stor mediebevågenhed om iværksætteri efterlyser otte ud af ti iværksættere større opmærksomhed fra politikerne på iværksætteri og vilkårene for danske iværksættere.

Spørgsmål:

Har landets politikere efter din mening tilstrækkelig fokus på iværksætteri og vilkårene for danske iværksættere?

Kilde: Iværksætterundersøgelsen, diverse årgange.

Hele 4 ud af 5 iværksættere har svaret nej til spørgsmålet om, hvorvidt landets politikere har fokus på iværksætteri og vilkårene for danske iværksættere.

Meget tyder altså på, at på trods af den store mediebevågenhed omkring iværksætteri, så hersker der en frustration blandt iværksætterne i forhold til at føle sig hørt og forstået på Christiansborg.

Det er derfor glædeligt, at Erhvervsminister Brian Mikkelsen dette efterår har taget konsekvensen og gjort regeringens iværksætterpanel permanent. Set i lyset af dette års analyse og resultater er det en klog beslutning, da det forhåbentlig kan bevirke, at politikerne fastholder iværksætteriet på dagsordenen og igangsætter initiativer, der forbedrer vilkårene for danske iværksættere. Ambitioner og snak skal efterfølges af handlinger.

Generel optimisme blandt iværksættere på trods af mere afdæmpede forventninger til fremtiden

De danske iværksættere er optimistiske og tror på udvikling og øget vækst. Det er i sig selv positivt. Dog mere afdæmpet i deres forventninger end tidligere. Én af bremserne for iværksætterne til at være fuldt ud optimistiske er udfordringerne med regler og bureaukrati.

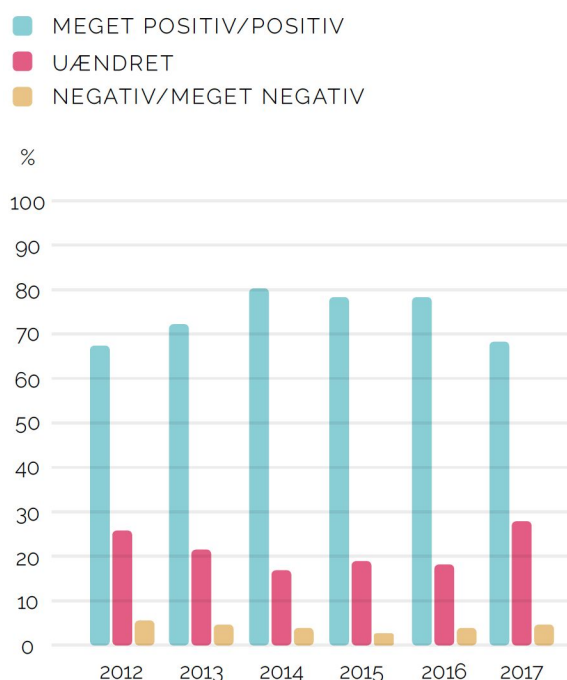
De danske iværksættere ser lyst på mulighederne for at skabe øget vækst i det kommende halve år. Herunder at skabe en øget omsætning og hyre flere medarbejdere i deres stab. Cirka hver femte iværksætter forventer, at der bliver ansat flere medarbejdere i deres virksomhed.

Selvom optimismen er til at spore blandt iværksætterne med hensyn til deres forventninger til udviklingen i den økonomiske situation for deres virksomhed og antallet af medarbejdere i virksomheden i det kommende halvår, så er der sket et fald i forventningerne. Det ses i forventningerne til den økonomiske udvikling for iværksættervirksomhederne og antallet af nye medarbejdere i disse siden den seneste iværksætterundersøgelse, som blev gennemført for et år siden i efteråret 2016.

Knap 7 ud af 10 iværksættere har meget positive eller positive forventninger til udviklingen i den økonomiske situation for deres virksomhed i det kommende halvår. For blot et år siden var dette tilfældet for knap 8 ud af 10 af de adspurgte.

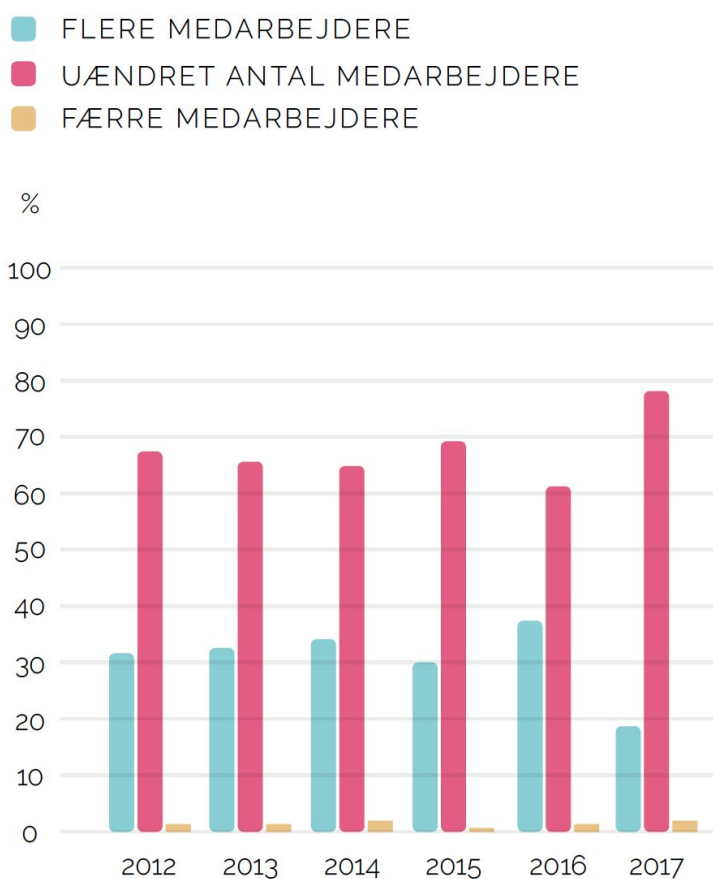
Spørgsmål:

Hvordan forventer du, at udviklingen i den økonomiske situation for din virksomhed vil være det kommende halvår?

Kilde: Iværksætterundersøgelsen 2017.
761 respondenter har svaret på spørgsmålet.

Sammenligner man med forventningerne for et år siden, så forventer færre at udvide medarbejderstaben mens flere forudser, at den forbliver uændret. Kun en lille del af iværksætterne forventer, at der vil blive færre medarbejdere i deres virksomhed i den nærmeste fremtid. Nok er stilstand ikke nødvendigvis lig med tilbagegang. Men et stort ønske er, at vi i Danmark får flere vækstvirksomheder, da disse i høj grad bidrager til vækst og jobskabelse. De kan altså få en betydning for dynamikken på det danske arbejdsmarked og nettojobskabelsen.

Kilde: Iværksætterundersøgelsen 2017. 761 respondenter har svaret på spørgsmålet.

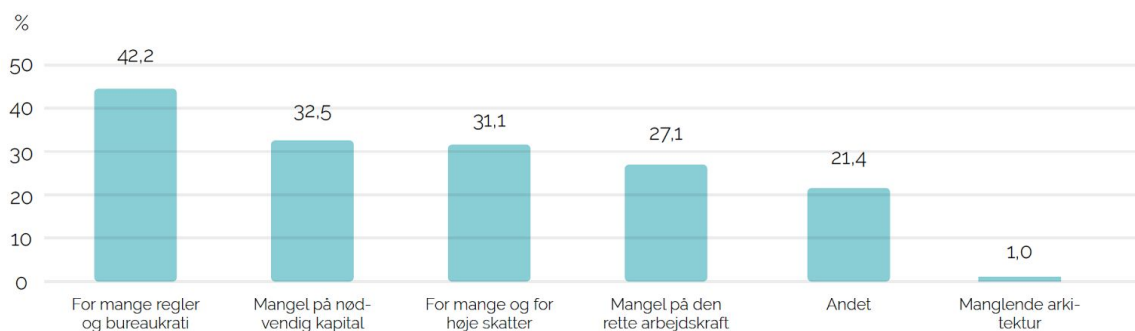
Regler og bureaukrati er den største udfordring for iværksætterne

Dette års iværksætteranalyse slår fast, at iværksætterne oplever, at regler og bureaukrati er den største udfordring for deres virksomheds fremtidige vækst. Cirka 45 procent mener, at for mange regler og bureaukrati er en bremse for virksomhedens vækstmuligheder.

Samtidig viser analysen også, at godt en tredjedel vurderer, at henholdsvis mangel på kapital og for mange og for høje skatter bremser iværksættervirksomhedernes muligheder for fremtidig vækst.

Spørgsmål:

Hvor ser du de største udfordringer for din virksomheds fremtidige vækst?

Anm.: Det har i spørgsmålet været muligt at afgive flere svar.

Kilde: Iværksætterundersøgelsen 2017. 676 respondenter har svaret på spørgsmålet.

Det er altså udsigten til administrativt bøvls sammen med frygten for manglende kapital, der er de væsentligste faktorer for, at danske iværksættere er tilbageholdende omkring deres virksomheds fremtidige vækst. Udfordringer der kræver politiske løsninger og en forenkling af den nuværende lovgivning på området.

Finansiering – stadig en stor udfordring for iværksætterne

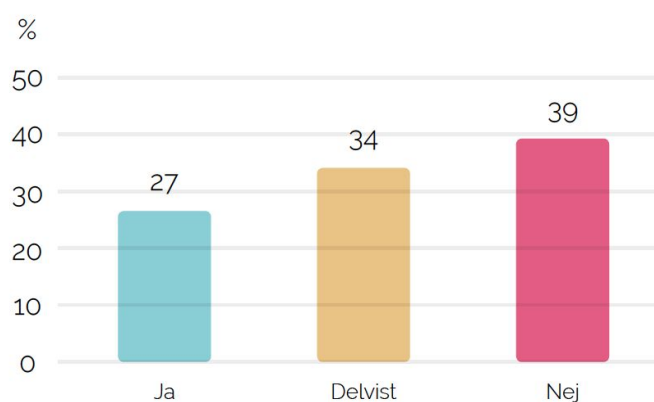
Det er stadig et problem for danske iværksættere at finde finansiering til deres iværksættervirksomheder. Bankerne er stadig den foretrukne finansieringskilde, men der er endnu ikke den store hjælp at hente fra bankerne, viser dette års undersøgelse.

Iagttaget man de mest succesfulde iværksætermiljøer i verden, så er der én af de ting, som fremhæves igen og igen: Adgangen til kapital. Det er afgørende for udviklingen og væksten i samfundet, at iværksættere med gode ideer og udviklingsprojekter kan opnå finansiering til at realisere disse, og at der er adgang til risikovillig kapital. Uden kapital, intet velfungerende iværksættersamfund.

Vi ved fra tidligere undersøgelser foretaget af Dansk Iværksætter Forening, at kapital er en væsentlig barriere for iværksættere, når de vil vækste deres forretning. Det gør sig også gældende i dette års undersøgelse. Faktisk er det kun de mange regler og bureaukratiet, som vurderes at være en større udfordring for iværksættervirksomhedernes vækstmuligheder. Omkring en tredjedel af iværksætterne vurderer, at mangel på nødvendig kapital er en af de største udfordringer for deres virksomheds fremtidige vækst.

I undersøgelsen har omkring én ud af tre iværksættere de seneste år forsøgt at fremskaffe kapital til deres virksomhed. Det er kun lykkedes for knap hver fjerde, mens cirka hver tredje er lykkedes med det delvist. Hele 40 procent af de iværksættere, der har forsøgt at fremskaffe den nødvendige kapital til deres virksomhed er ikke lykkedes med det.

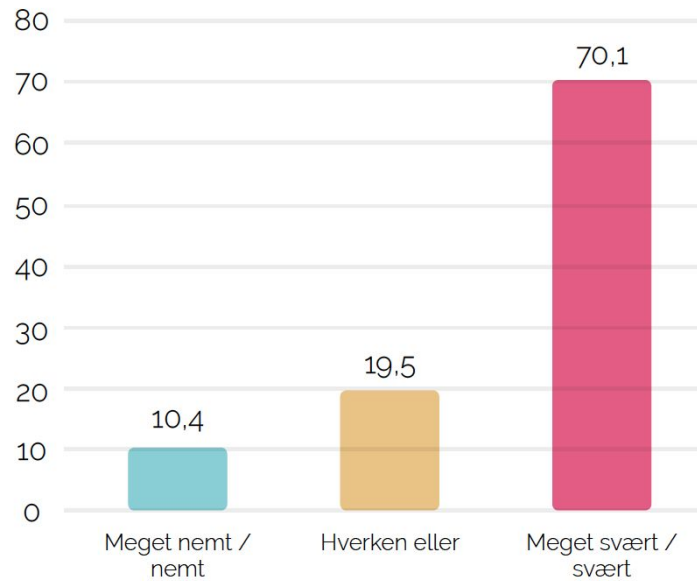
Spørgsmål:
Er det lykkedes for dig at fremskaffe den nødvendige kapital?

Kilde: Iværksætterundersøgelsen 2017. 238 respondenter har forsøgt at fremskaffe kapital de seneste år.

Ser man nærmere på de iværksættere, der så rent faktisk har forsøgt at fremskaffe kapital til deres virksomhed, er vurderingen fra 7 ud af 10, at det har været meget svært eller svært at fremskaffe kapital til deres virksomhed. Kun 1 ud af 10 iværksættere vurderer, at det har været nemt eller meget nemt. Det bevidner, at det stadig er særdeles svært at få kapital, og at det har en konsekvens i forhold til udviklingen af den nye generation af virksomheder.

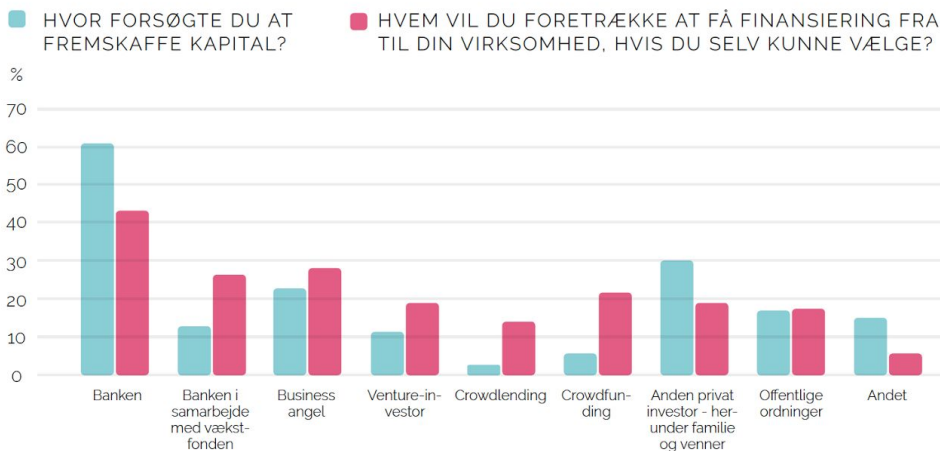
7 ud af 10 vurderer, at det er svært at fremskaffe kapital

Kilde: Iværksætterundersøgelsen 2017. 238 respondenter har forsøgt at fremskaffe kapital de seneste år.

En væsentlig betragtning til det ovenstående er, at det er banken, der er den centrale finansielle aktør. Sammen med banken står anden privat investor f.eks. familie og venner som de muligheder, som i størst omfang er blevet undersøgt.

Banken er den foretrukne finansieringskilde

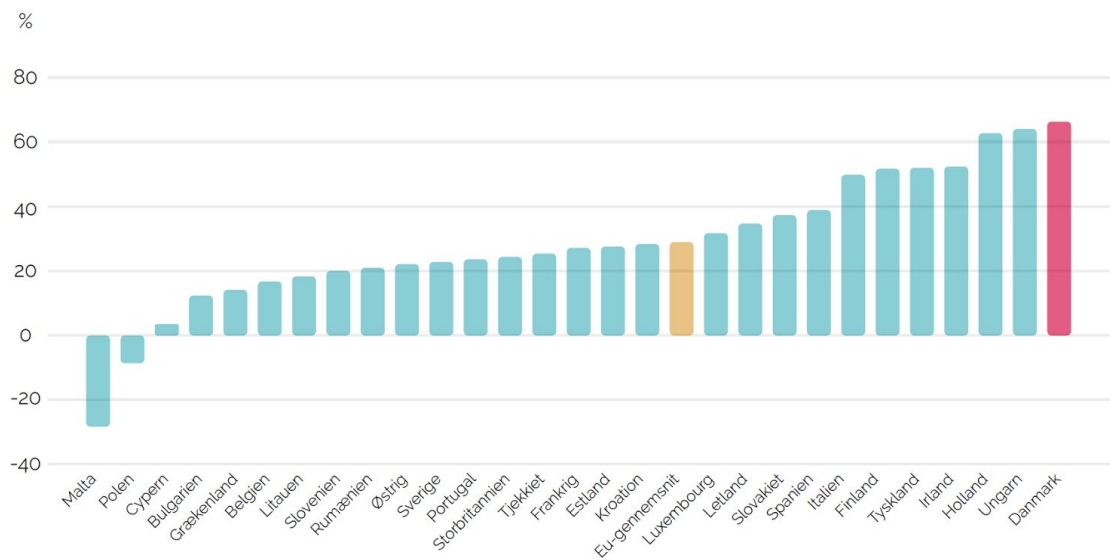

Kilde: Iværksætterundersøgelsen 2017. 236 respondenter hvor det er lykkedes dem at fremskaffe kapital har svaret på spørgsmålet "hvor forsøgte du at fremskaffe kapital?", og 712 respondenter har svaret på spørgsmålet "Hvem vil du foretrække at få finansiering fra til din virksomhed, hvis du selv kunne vælge?".

Det er ikke overraskende, at banken træder frem som iværksætternes foretrukne finansieringskilde. Tidligere undersøgelser foretaget af Dansk Iværksætter Forening viser, at iværksættere i højere grad vælger banken og ikke private investorer (2016).

Sammenligner man Danmark med de øvrige lande i EU-28, så er Danmark suverænt det land i EU-28, hvor små virksomheder har de relativt største låneomkostninger i forhold til store virksomheder. Også i et bredere internationalt perspektiv er virksomhedernes adgang til kapital i Danmark udfordret. På Verdensbankens seneste årlige erhvervsindeks "Doing Business 2018" er Danmark rangeret som det 42. land. Dermed er Danmark rykket hele 10 pladser ned ad listen målt på kreditforhold til virksomheder fra en i forvejen beskedne placering som nummer 32 året før.

Låneomkostningerne på små lån er relativt høje i Danmark

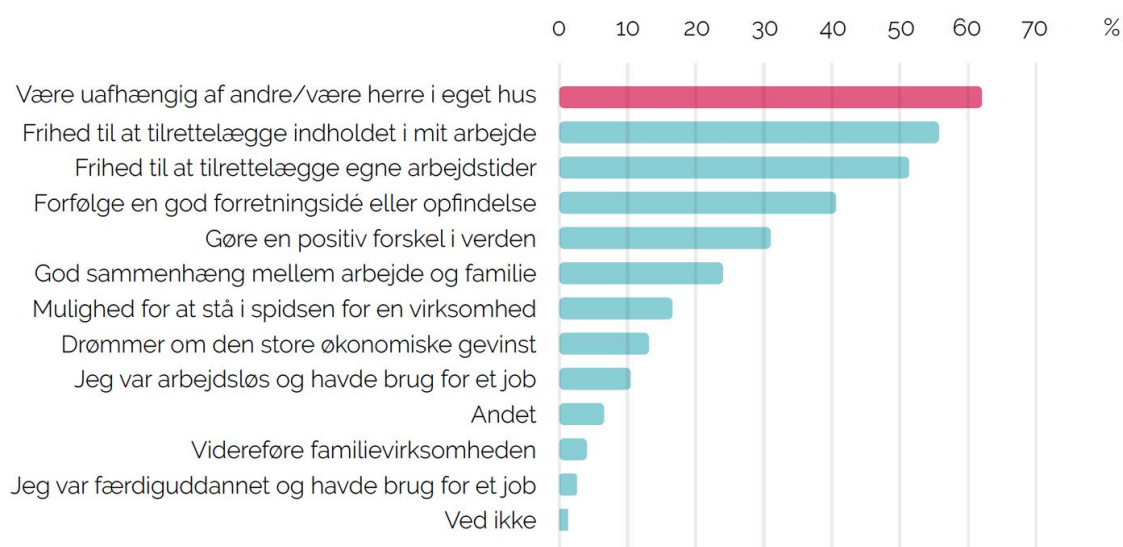

Anm.: Små lån er defineret som lån op til 1 mio. EUR, mens store lån er lån over 1 mio. EUR.

Kilde: Europakommissionen, SBA-faktablad 2017.

Uafhængighed og frihed motiverer iværksættere

Uafhængighed af andre og frihed til at tilrettelægge sit eget arbejde var de stærkeste drivkræfter for et flertal af Danmarks iværksættere, da de besluttede sig for at blive iværksættere. For de fleste er dette langt væsentligere i arbejdslivet end drømmen om den store økonomiske gevinst.

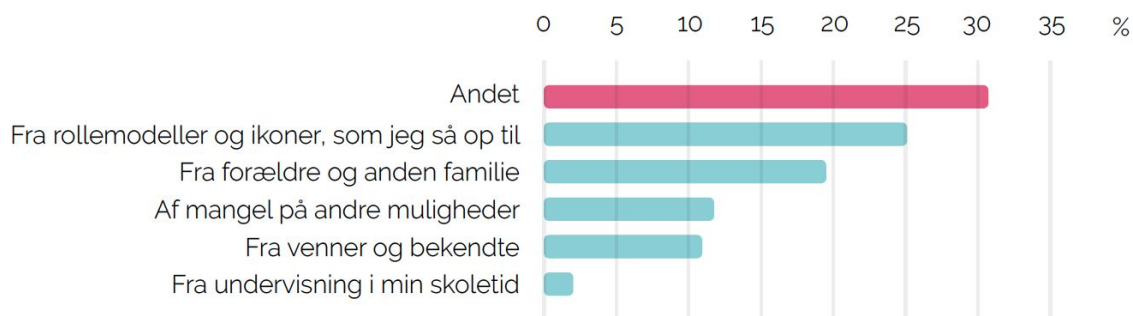

Kilde: Iværksætterundersøgelsen 2017. 671 har svaret på spørgsmålet. Mulighed for flere svar.

Inspirationen til at blive iværksætter har størstedelen hentet fra rollemodeller samt familie og venner. Kun en ganske lille del – 2 procent – har hentet sin primære inspiration og motivation til at blive iværksætter fra undervisning i skoletiden.

Spørgsmål:

Hvor fik du din primære inspiration og motivation til at blive iværksætter?

Kilde: Iværksætterundersøgelsen 2017. 668 har svaret på spørgsmålet. Mulighed for ét svar.

Større økonomisk tryghed for iværksættere er helt afgørende, hvis flere skal tage springet og starte egen virksomhed. 3 ud af 10 iværksættere peger på økonomisk tryghed som eksempelvis bedre mulighed for dagpenge og økonomisk dækning ved sygdom mv. som mest effektive tiltag, hvis flere skal starte egen virksomhed.

Spørgsmål:

Vælg det tiltag der efter din mening vil give flest iværksættere

Kilde: Iværksætterundersøgelsen 2017. 661 har svaret på spørgsmålet. Mulighed for ét svar.

Samtidig er det helt afgørende, at adgangen til finansiering ved opstart og vækst af virksomhed forbedres, samt at den administrative byrde ved at drive virksomhed lettes. Godt hver femte peger på, at adgangen til finansiering ved opstart og vækst af virksomhed skal være bedre, hvis

vi skal få flere iværksættere, og knap hver sjette peger på, at de administrative byrder ved at drive virksomhed skal lettes.

Hos de iværksættere er holdningen, at tiltag som offentlige tilbud og promovning af rollemodeller ikke har den store effekt på motivationen til at få flere til at blive iværksættere.

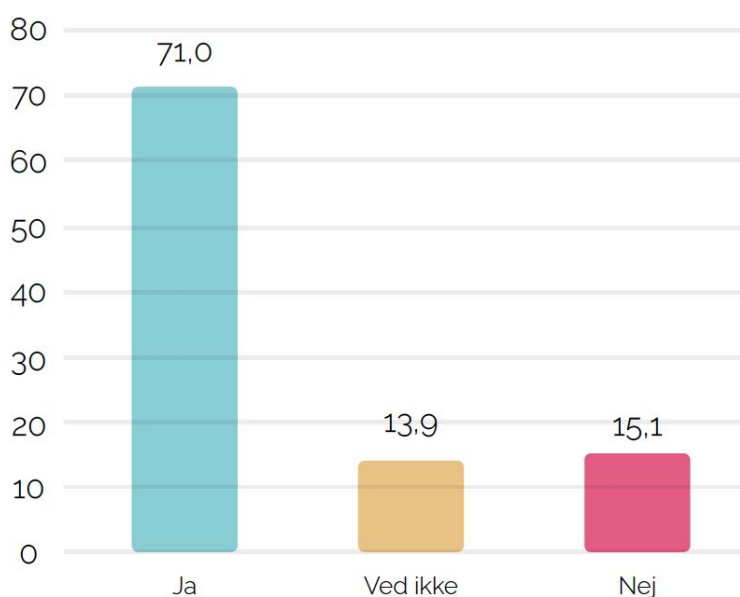
Mere og bedre undervisning i iværksætteri på uddannelserne

Iværksætterundersøgelsen 2017 viser, at undervisning i iværksætteri i højere grad bør udbredes, og kvaliteten af samme skal højnes. Det er ikke nok bare at sætte iværksætteri på skoleskemaet, da dette års undersøgelse klart viser, at den nuværende undervisning ikke stimulerer unges valg af iværksætteri som levevej og iværksætterattitude. Der er i høj grad behov for og plads til forbedringer af iværksætterundervisningen, da langt størstedelen af de adspurgte iværksættere ikke vurderer effekten af deres uddannelse som inspiration i forhold til at blive iværksætter og drive selvstændig virksomhed.

Iværksætterundersøgelsen viser, at der er et stort ønske om iværksætteri som fag på uddannelsesinstitutionerne. Mere end 7 ud af 10 af de adspurgte iværksættere mener, at iværksætteri burde være et fast obligatorisk fag. Der er et klart ønske om, at uddannelsessektoren i højere grad tilbyder elever og studerende viden om start og drift af egen virksomhed.

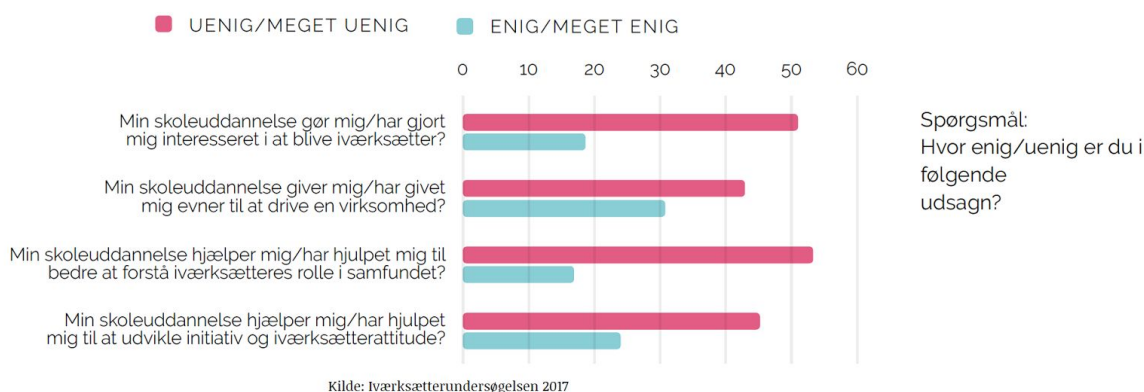
Spørgsmål:

Mener du, at iværksætteri burde være et fag på uddannelsesinstitutionerne?

Kilde: Iværksætterundersøgelsen 2017.

Iværksætterundersøgelsen viser ligeledes, at de adspurgte i høj grad efterspørger bedre at kunne se en sammenhæng mellem deres uddannelse og fremtidige karriere som iværksætter. Færre end hver femte mener, at deres skoleuddannelse har gjort dem interesseret i at blive iværksætter. Potentialet og behovet for mere undervisning er betragteligt set fra iværksætternes synspunkt.

Undersøgelsen understreger, at Danmark i høj grad uddanner folk til at blive lønmodtagere. Hvis Danmark har et ønske om at være et iværksætterland, er der behov for, at uddannelsessystemet klæder elever og studerende bedre på til at drive virksomhed ved at sætte tidligt ind og kontinuerligt tilbyde undervisning, der giver entreprenørielle evner og færdigheder. Det fremgår, at mindre end hver tredje mener, at deres skolegang har klædt dem på til at drive egen virksomhed. Så selvom at der er ambitioner om at undervise i iværksætteri og entreprenørskab, så skal man i højere grad skræddersy undervisningen, således at flere kan vurdere effekten af deres uddannelse i forhold til at blive iværksætter og drive selvstændig virksomhed.

Det er Danmarks børn og unge mennesker, der skal drive vores samfund fremad, og de skal have det bedst mulige afsæt. Der er ingen tvivl om, at de er bedst rustet til fremtiden, hvis de både har en stærk faglig profil og innovative kompetencer, så de kan tilpasse sig en verden i hastig forandring. Uddannelse i iværksætteri er ikke noget quick fix, der ændrer forholdene ved blot at sætte fokus på iværksætteri i bestemte perioder af et uddannelsesforløb. Man bør i højere grad, for at udbrede iværksætteri som karriere og viden om evner til at drive virksomhed, have det som fast fag i institutionerne. Mindre end hver femte adspurgte tilkendegiver, at deres skoleuddannelse har hjulpet dem til at forstå iværksætternes rolle i samfundet. Iværksætterundersøgelsen 2017 viser, at det danske uddannelsessystems manglende formåen i forhold til at inspirere til iværksætteri efterlader de unge dårligt rustet til fremtidens arbejdsmarked.

Der er god grund til at sætte mere iværksætteri på skoleskemaet. Undervisning i iværksætteri er ikke alene en god investering for samfundet. Det styrker også de studerendes karriere, uanset om de faktisk starter virksomhed eller ej. Med undervisning i iværksætteri skaber elever og

studerende i højere grad vækst og arbejdspladser efter endt uddannelse viser en undersøgelse foretaget af Fonden for Entreprenørskab (Effektmåling af entreprenørskabsundervisning i Danmark, 2014). Undervisningen skærper de unges evner til at løse problemer, samarbejde og tage beslutninger. I et længere perspektiv giver undervisningen gevinst, da det er bevist, at iværksættervirksomheder har en højere produktivitet end deres mere etablerede konkurrenter, samt at etablerede virksomheder i stor stil nedlægger job for ufaglærte og faglærte. Disse tabte job bliver oprettet af iværksættere og nye virksomheder, hvilket nødvendiggør behovet for at tilbyde mere viden om iværksætteri på uddannelsesinstitutionerne.

Danmark er nordisk bundprop

Tager vi vores nordiske naboers evne til at ruste elever til iværksætteri i betragtning, så føler danskerne sig dårligere rustet til at starte egen virksomhed. Det viser tal fra Europa-Kommissionen. Det danske uddannelsessystem ender som nordisk bundprop, når de skal vurdere effekten af deres skolegang i forhold til at blive iværksætter og drive selvstændig virksomhed.

Andel, der er enig i følgende udsagn:	Danmark	Sverige	Finland	Island	Norge
Min skoleuddannelse hjælper mig/har hjulpet mig til at udvikle initiativ og iværksætterattitude?	54%	54%	64%	62%	76%
Min skoleuddannelse hjælper mig/har hjulpet mig til bedre at forstå iværksætters rolle i samfundet?	45%	49%	63%	61%	54%
Min skoleuddannelse giver/ har givet viden og evner til at drive en virksomhed?	43%	49%	55%	54%	55%
Min skoleuddannelse gør mig/har gjort mig interesseret i at blive iværksætter?	30%	30%	35%	43%	32%

Kilde: Europakommisionen, Flash Eurobarometer 354, "Entrepreneurship in the EU and beyond", Juni 2012.

Dette års Iværksætterundersøgelse beviser, at der stadig forestår et omfattende arbejde med at få undervisning i iværksætteri mere udbredt og at højne kvaliteten, så flere danske elever og studerende udvikler iværksætterattitude og evner inden for iværksætteri og bliver motiveret til at være iværksættere. Der skal mere iværksætteri på skoleskemaet, for at flere kan se en sammenhæng mellem deres skolegang og en karrierevej som iværksætter. Uddannelsessektoren er et effektivt værktøj til at skabe en kultur omkring iværksætteriet, hvorfor det i højere grad skal udnyttes med f.eks. obligatorisk undervisning med tilhørende eksamen.

Baggrund for undersøgelsen

Undersøgelsen er gennemført fra september 2017 til november 2017. Undersøgelsen er gennemført af 761 respondenter. Undersøgelsen er gennemført af medlemmer af Dansk Iværksætter Forening og erhvervsportalen IVÆKST-brugere. Nogle af undersøgelsens besvarelser har ikke det samme antal respondenter. Dette skyldes, at ikke alle spørgsmål er relevante for alle respondenter.

Dele af undersøgelsen sammenligner resultaterne med Iværksætterundersøgelsen 2012, 2013, 2014, 2015 og 2016.

Om respondenterne

EJERFORM	2017	2016	2015	2014
Enkeltmandsvirksomhed	52,67%	38,96%	48,41%	52,51%
I/S	3,33%	3,99%	3,66%	3,97%
IVS	10,83%	16,87%	11,78%	6,69%
ApS	27,00%	33,28%	31,21%	31,17%
A/S	4,83%	4,45%	3,03%	2,51%
S.M.B.A.	0,17%	0,46%	0,00%	1,05%
Andet	1,17%	1,99%	1,91%	2,09%

GEOGRAFISK PLACERING	2017	2016	2015	2014
Region Nordjylland	8,83%	5,61%	14,75%	10,56%
Region Midtjylland	24,33%	20,40%	18,31%	18,97%
Region Syddanmark	18,17%	14,33%	13,61%	20,91%
Region Sjælland	14,33%	12,15%	12,32%	10,34%
Region Hovedstaden	4,33%	47,51%	41,00%	39,22%

IVÆRKSÆTTER i antal år	2017	2016	2015	2014
Nystartet	10,00%	17,60%	25,12%	23,92%
1 til 2 år	14,67%	27,26%	23,82%	24,57%
3 til 5 år	17,00%	19,16%	19,61%	22,20%
6 til 8 år	9,00%	8,10%	8,75%	9,05%
8 år eller flere	49,33%	27,88%	22,69%	20,26%

ALDER ved start som selvstændig	2017
16-19 år	3,67%
20-24 år	8,67%
25-29 år	11,33%
30-34 år	15,50%
35-39 år	17,33%
40-44 år	16,33%
45-49 år	12,50%
50-54 år	8,00%
55-59 år	3,83%
60-64 år	1,50%
65-69 år	1,00%
70 år +	0,33%

KØN	2017	2016	2015	2014
Mand	65,35%	66,67%	64,38%	65,35%
Kvinde	37,35%	33,33%	35,62%	34,65%
Andet	0,31%			

ANTAL ANSATTE i virksomheden	2017	2016	2015	2014
0	54,67%	51,40%	56,40%	57,54%

1	16,33%	16,98%	18,48%	15,95%
2	8,50%	8,10%	9,08%	7,76%
3	3,67%	5,76%	4,05%	4,53%
4 til 8	10,17%	9,97%	7,46%	8,84%
9 til 15	3%	3,43%	2,11%	2,16%
16 til 25	1,17%	2,02%	0,81%	1,94%
26 til 49	1,83%	1,56%	0,97%	0,43%
50 til 99	0,33%	0,16%	0,49%	0,22%
100 eller flere	0,33%	0,62%	0,16%	0,65%

BRANCHE	2017	2016	2015	2014
Konsulent og rådgivning	18,33%	24,77%	24,96%	26,29%
IT/IKT	7,83%	14,80%	14,26%	14,01%
Handel	13,50%	11,84%	10,53%	9,70%
Marketing	4,50%	5,45%	3,40%	6,25%
Service	6,17%	6,54%	5,35%	6,03%
Design	7,67%	7,63%	8,10%	5,60%
Industri og fremstilling	4,67%	3,89%	4,38%	5,17%
Bygge og anlæg	6,67%	1,56%	1,94%	3,45%
Mediebranchen	3,83%	3,43%	4,70%	3,23%
Revision, bogføring	5,33%	2,80%	3,57%	3,02%
Energi og forsyning	0,50%	0,16%	0,81%	1,51%
Transport	1,83%	1,09%	0,81%	0,86%
Finans	0,50%	1,87%	0,81%	0,22%
Andet	18,67%	14,17%	16,37%	14,66%

UDDANNELSESTRIN	2017	2016	2015	2014
Folkeskole	3,86%	4,40%	4,74%	3,95%
Gymnasial uddannelse	6,96%	12,11%	6,86%	5,92%
Erhvervsuddannelse	35,24%	24,84%	25,49%	22,81%
Bachelor	21,79%	22,48%	21,57%	26,54%
Kandidat	23,03%	27,20%	29,74%	29,39%
Ph.d.	1,55%	2,04%	1,80%	2,19%
Andet	7,57%	6,92%	9,80%	9,21%

OMSÆTNING seneste kvartal, kr.	2017
0-100.000	35,33%
100.000-250.000	16,17%
250.000-500.000	13,50%
500.000-1.000.000	9,50%
1.000.000-2.500.000	7,83%
2.500.000-5.000.000	4,67%
Mere end 5.000.000	4,33%
Ved ikke / ønsker ikke at svare	8,67%

Kontakt

Dansk Iværksætter Forening
Frederikskaj 4, 2450 København SV
CVR: 10172942

Udtalelser til Iværksætterundersøgelsen

Peter Kofler, formand for Dansk Iværksætter Forening, kan kontaktes på 40 40 40 04 for yderligere kommentarer til årets undersøgelse. Han kan også kontaktes på e-mail: peter@d-i-f.dk.

Artikler og relevante cases

Dansk Iværksætter Forening hjælper gerne med at finde og videreformidle kontakt til relevante iværksættercases. Kontakt Alex Randrup på 71 99 04 28 eller e-mail: Alex@d-i-f.dk.

Spørgsmål omkring undersøgelsen

Er der spørgsmål til undersøgelsens resultater og talmateriale, eller ønskes yderligere sammenhænge mellem data eller respondenteres uddybende kommentarer i undersøgelsen belyst, kan sekretariatsansvarlig Jim Rasmussen kontaktes på jim@d-i-f.dk.